

PROGRAM ZA IZPOPOLNJEVANJE

OSNOVE VISOKOŠOLSKE DIDAKTIKE

UNIVERZA V LJUBLJANI, FILOZOFSKA FAKULTETA

1. Podatki o programu za izpopolnjevanje:

Program za izpopolnjevanje *Osnove visokošolske didaktike* obsega 10 KT in je namenjen diplomantom druge stopnje po bolonjski prenovi oz. diplomantom univerzitetnih ali visokošolskih študijskih programov, ki imajo status (stalnega ali pogodbenega) asistenta ali učitelja na kateri od slovenskih univerz ali visokih šol.

2. Temeljni cilji programa in splošne kompetence

Temeljni cilji programa

Udeleženci:

- pridobe in izpopolnijo znanje, spretnosti in stališča, potrebna za uspešno visokošolsko poučevanje, ki podpira kakovostno učenje študentov,
- razvijejo premišljen, strokovno utemeljen profesionalen pristop k praksi poučevanja in podpiranju kakovostnega učenja, ob zavzetosti za napredek študentov in upoštevanju etične dimenzije visokošolskega izobraževanja,
- se seznanijo z dejavniki, ki vodijo do uspešnejšega študija in boljših študijskih dosežkov, ter z načini njihovega upoštevanja in uravnavanja,
- se usposobijo za kakovostno preverjanje in ocenjevanje v študijskem procesu,
- se usposobijo za vzpostavljanje spodbudnega visokošolskega učnega okolja, za evalvacijo in stalno izboljševanje pedagoškega procesa.

Splošne kompetence

Udeleženci:

- pridobijo zmožnosti, potrebne za uspešno načrtovanje, izvajanje in vrednotenje visokošolskega izobraževalnega procesa na svojem strokovnem področju,
- poglobijo razumevanje dejavnikov uspešnega študija, tako tistih s strani študentov kot tudi s strani učiteljev in učnega okolja, in zmožnost njihovega optimalnega uravnavanja,
- se nauče usklajevati študijske cilje različnih ravni, metode za njihovo doseganje ter postopke ocenjevanja študijskih dosežkov,
- se izpopolnijo v izvajanju različnih oblik in metod visokošolskega izobraževanja v velikih in manjših skupinah ter v individualnem delu s študenti, s poudarkom na spodbujanju aktivnosti in samostojnosti študentov ter na ustvarjanju vzdušja, ki podpira učenje,
- poglobijo sposobnost prepoznavanja in odzivanja na različnost študentov in kompleksnost študijskega procesa,
- se uvedejo v smotrno vgrajevanje informacijsko komunikacijske tehnologije v izobraževalni proces,
- pridobijo raziskovalno in razmišljajoče stališče do svoje pedagoške prakse in pripravljenost za njeno stalno izboljševanje na osnovi zbiranja podatkov in mnenj o njeni učinkovitosti.

3. Pogoji za vpis in merila za izbiro ob omejitvi vpisa

V program za izpopolnjevanje se lahko vpiše, kdor je končal:

- katerega koli od študijskih programov druge stopnje po bolonjski prenovi
  - katerega koli od univerzitetnih ali visokošolskih študijskih programov
- in ima status (stalnega ali pogodbenega) asistenta ali učitelja na kateri od slovenskih univerz ali visokih šol.

V skladu s 121. členom Statuta Univerze v Ljubljani pogoje za vpis na študij za pridobitev izobrazbe izpolnjuje tudi, kdor je končal enakovredno izobraževanje v tujini. Enakovrednost izobrazbe se ugotavlja po ustaljenem postopku.

Predvideno število vpisnih mest za eno izvedbo programa za izpopolnjevanje je 16. Merilo za izbiro ob omejitvi vpisa je datum prijave v program oziroma kriteriji za sofinanciranje s strani financerja.

4. Merila za priznavanje znanj in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v program

Udeležencem se lahko prizna pridobljeno znanje, usposobljenost ali zmožnosti, ki po vsebini in zahtevnosti v celoti ali deloma ustrezajo splošnim oziroma predmetnospecifičnim kompetencam, določenim s programom za izpopolnjevanje. Priznava se znanje, usposobljenost ali zmožnosti, pridobljene s formalnim, neformalnim ali izkustvenim učenjem.

Pri priznavanju se:

- upoštevajo spričevala in druge listine (priznavanje »netipičnih spričeval«, portfolijo, listine o končanih tečajih in drugih oblikah izobraževanja),
- ocenjujejo izdelki, storitve, objave in druga avtorska dela udeležencev (možnost opravljanja študijskih obveznosti – npr. izpitov, kolokvijev ipd. – z ocenjevanjem izdelkov, npr. projektov, izumov, patentov, ki jih je udeleženec izdelal pred vpisom),
- ocenjuje znanje, ki si ga je udeleženec pridobil s samoizobraževanjem ali z izkustvenim učenjem (možnost opravljanja študijskih obveznosti – npr. izpitov, kolokvijev ipd. – brez udeležbe na predavanjih, vajah, seminarjih),
- upoštevajo ustrezne delovne izkušnje (npr. priznavanje praktičnega usposabljanja in drugih učnih enot progama, ki temeljijo na delovni praksi in izkušnjah).

Priznano znanje, usposobljenost ali zmožnosti se lahko upoštevajo kot opravljena študijska obveznost. V tem primeru jo je treba ovrednotiti po Merilih za kreditno vrednotenje študijskih programov po ECTS. V skladu z določili statuta Univerze in Merili za prehode je mogoče udeležencem priznati ekvivalentne študijske obveznosti, opravljene v drugih študijskih programih.

5. Načini in oblike izvajanja programa

Program se praviloma izvaja v enem semestru (v strnjениh časovnih blokih) in temelji na aktivnih metodah v povezavi s praktičnimi izkušnjami. Število kontaktnih ur se lahko delno zmanjša do obsega predvidenega s Statutom UL oziroma nadomesti s pripravo seminarских nalog, konzultacijami, samostojnim študijem in delom v e-učilnici. Izvajanje se delno prilagaja strokovnem področju udeleženca.

6. Pogoji za dokončanje študija

Udeleženci zaključijo program za izpopolnjevanje, ko opravijo vse obveznosti, določene s programom in z učnimi načrti posameznih predmetov, izdelajo zaključno aplikativno nalogo ter opravijo zaključni intervju ob predložitvi dokazil v zbirnem študijskem portfoliju. Po zaključku programa izda fakulteta udeležencem potrdilo o opravljenem programu za izpopolnjevanje v skladu z veljavnim univerzitetnim Pravilnikom o izdaji diplom in listin o izobraževanju.

7. Načini ocenjevanja

Načini ocenjevanja oziroma načini preverjanja znanja so določeni za vsako učno enoto posebej v učnih načrtih in obsegajo uspešno izvajanje sprotne aktivnosti s spremljajočimi izdelki, mini nastop z refleksijo, kolegialno hospitacijo s poročilom, dokumentiran študij predpisane literature, pripravo in seminarske naloge ter zaključni intervju ob predložitvi dokazil v zbirnem študijskem portfoliju. Ocenjevanje je opisno: opravil – ni opravil

8. Predmetnik študijskega programa

Predmetnik študijskega programa je sestavljen iz 3 predmetov. Vsaka učna enota je ovrednotena s številom kreditnih točk, ki jih udeleženec osvoji, ko opravi vse študijske obveznosti, ki so predpisane s programom in posameznimi učnimi načrti. Število kreditnih točk je odvisno od obremenitve udeleženca pri posameznem predmetu.

Preglednica: Predmetnik študijskega programa – preglednica učnih enot po predavanjih (P), seminarjih (S), vajah (V), druge oblike (DO) in kreditnih točkah (KT)

PREDMETI	P	S	V	DO	KT
Poučevanje za aktiven študij	20	10	10	2	4
Samostojen študij in e-učenje	14	8	8	2	3
Ocenjevanje znanja in evalvacija	14	8	8	2	3
SKUPAJ	48	26	26	8	10

9. Praktično usposabljanje

Program je namenjen že zaposlenim (neodvisno od oblike zaposlitve) visokošolskim sodelavcem in učiteljem. Vseskozi se izvaja kot prepletanje pedagoške, andragoške, psihološke in didaktične teorije ter njihove učne oziroma poklicne prakse. Pri vseh predmetih je zlasti v vaje vključeno izkušensko in kolegialno učenje na praktičnih primerih. Tako je praktični del izobraževanja vključen pri vseh predmetih v obliki mini nastopov z video povratno informacijo, kolegialnih hospitacij, analize primerov iz lastne pedagoške prakse in pri izvedbi empiričnega dela seminarske naloge.

10. Kratka predstavitev vsebin predmetov

Poučevanje za aktiven študij

Vsebine predmeta:

- učinkovito medosebno komuniciranje v procesu visokošolskega študija
- izhodišča za načrtovanje učinkovitega dela s študenti
- predavanja (tipi predavanj, izboljševanje predavanj)
- vloga učitelja in študenta pri visokošolskem študiju
- skupinsko delo (značilnosti, oblike)

Samostojen študij in e-učenje

Vsebine predmeta:

- značilnosti in vloga študijskih strategij, stilov in pristopov pri uspešnem samostojnem študiju
- povezava med kognitivnimi in metakognitivnimi strategijami, ciljno usmerjenostjo, motivacijo in študijskimi dosežki
- nekateri modeli in strategije samostojnega študija
- značilnosti in vrste kakovostnih študijskih tiskanih in elektronskih virov ter uvajanje v uspešno uporabo pri študiju
- uporaba IKT v visokošolskem izobraževanju
- spremenjena vloga učitelja in študentov v e-izobraževanju

Ocenjevanje znanja in evalvacija

Vsebine predmeta:

- osnovni pojmi (vrednotenje, preverjanje in ocenjevanje),
- nameni in vrste preverjanja in ocenjevanja,
- merske značilnosti ocenjevanja
- načini preverjanja in ocenjevanja različnih kompetenc
- preverjanje motivacijsko – čustvenih vidikov kompetenc in profesionalne etike
- pravila za sestavljanje dobrih nalog različnih tipov za pisno preverjanje znanja
- oblikovanje kriterijev za praktično preverjanje znanja ter pisnih izdelkov
- uporaba študentove mape (portfolija) za kompleksnejše spremljanje napredka posameznika
- samo-ocenjevanje in vključevanje vrstnikov v ocenjevanje
- ocenjevanje skupinskega dela.
- načini pretvarjanja točk v oceno, uporaba absolutnega oz. relativnega kriterija
- kombiniranje rezultatov preverjanja iz različnih virov